

Főiskola a Vártemplom alatt

Legyen minden kántor-tanító Erdélyben Isten drága ezüst kürtje. Kürtfúvó nemzedék, amely az Isten üzenetét juttatja el a mi pusztában vándorló népünkhöz, hogy eljussunk egyszer az ígéret földjére. (Dr. Csiha Kálmán)

Nem kis kiváltság évezredek határán iskolát alapítani, fenntartani, és az induló nemzedékeknek utat mutatni – véli Ötvös József vártemplomi lelkész-esperes. – A húszéves visszatekintés egyben igazolás is – fontos volt, mert él, mert szükség volt rá, mert fogalommal vált, és él tovább, mert még vagyunk.

– Népünk, nemzetiségünk gyermekeiért, a jövő generáció neveléséért érzett felelősségünk tudatában, az 199/91-es iskolai évtől egyházi összefogással egy érettségi utáni hároméves ökumenikus kántortanító főiskolát szerveztünk az 500 éves marosvásárhelyi református Vártemplom mellett – jelentette be a jó hírt 1990. november 15-én Fülöp G. Dénes vártemplomi lelképásztor.

– Létrehozását az tette szükségessé – írja *Dr. Barabás László* –, hogy a romániai változások után Erdély-szerre nagy hiány mutatkozott magyar tantókban, keresztyén értelmiségiekben (csak Maros megyében több mint 180 magyar tanítóra lett volna szükség), gyülekezeteinkben pedig képzett kántorokban, énekvezérekben. – Akik ma ezt a pályát választják, sohasem feledkezhetnek meg a hajdani kántor-tanítók, a régi „mesterek” példájáról. Azokról, akik valóban hű pásztorai, mindenesei tudtak lenni egy-egy kis gyülekezetnek – olvassuk Nagy Pálnak a tízéves évfordulóra készült méltatásában.

A Vártemplomban ünnepelte a kántor-tanítóképző főiskola 2010. november 6-án és 7-én, szombat-vasárnap, működésének 20. évfordulóját. A közösség a közelmúltba tekintve a jövőre is gondolt, és mintegy hagyományt teremtve jelentette meg krónikáját, a Mentor Kiadó gondozásában. A két évtizedes intézményépítő munkára visszatekintő, a küzdelmes hétköznapiakat és emlékezetes ünnepeket földidéző jubileumi kötet címe: *Iskola a magasban, iskola a mélyben*. Szerkesztője Barabás László, kiadja a MKTF, összeállításában közreműködtek: Kicsi Noémi, Berekméri Csilla, Kerekes Tímea.

– Ne várjunk külső segítséget, nézzük önmagunknak az erejét, hitét, reménységét, ősöknek a példaadását, e vártaplomoknak az üzenetét. És akkor hiszem, hogy mi is ott vagyunk, és ott leszünk mindig azok között, akik szántanak, mert reménységük van arra, hogy aratni is fognak – vélekedett 2000 decemberében Nagy László unitárius lelkész, esperes.

Testvéri segítség mégis érkezett, mégpedig Nagykovácsról. 1992-ben jött létre a testvériskolai kapcsolat az akkor éppen újjáalakult és önállósodott, államilag elismert hasonló típusú tanintézménnyel, a Duna melléki és nagykovácsi Hitoktató és Tanítóképző Főiskolával, amely jelenleg a Károli Gáspár Református Egyetem Tanítóképző Főiskolai kara. A MKTF ennek a kihelyezett tagozata. A kapcsolat több, mint gyümölcsöző!

Az elmúlt húsz évben (pontosabban 1994-től 2010-zel bezárólag) a főiskolán 619-en végeztek, megszerezve a tanítói, és legtöbbször a kántori oklevelet is. A húszéves évforduló küszöbén 150 nappalis és levelező szakos diák és közel 40 tanár, lelkész, orgonaoktató, a pedagógiai gyakorlatot segítő tanítónő, óvónő tartozott a főiskola hatósugarába. Fülöp G. Dénes alapító lelkész gondjaiban hordozta a képző sorsát, szívügyének tekintette fennmaradását. 2005-ben bekövetkezett halálával nagy veszteség érte az intézetet. A kuratóriumi elnöki tisztséget azóta Ötvös József lelképásztor-esperes tölti be, vezetésével a

Vártemplomi Egyházközség a helyi fenntartó patrónus. Az egyházközség a MKTF és a Calepinus népfőiskola használatába adta a régi parókia épületét, az intézet itt működik, és tanteremként használja az egyházközség diakóniai központjának földszinti termeit és az egykori leányiskola épületének néhány helyiségét is.

– Tanárként, közművelődésünk szellemi munkásaként, néprajzkutatóként az elmúlt két évtizedben sok erdélyi településen megfordultam. Iskolában, osztálytermekben, templomban, falutalálkozókon, kórustalálkozókon, táncházban és tájházavatókon, és felsorolni is nehéz lenne még, hányféle helyen: ismerős arcokkal találkoztam. Ők a mi végzett diákjaink, a „kántortanítósok”. Úgy tapasztalom: legtöbbjük büszkén viseli ezt a nevet. Lassan ők lesznek a tanítók és anyanyelvi kultúránk szellemi munkásainak derékhada – vallja az iskola szíve és motorja: Dr. Barabás László.

A főiskolán az ezredfordulóig 244-en végeztek, legtöbbjük visszatért szülővidékére, ott tanítanak, ahonnan jöttek: Maros, Hargita, Kovászna, Fehér, Brassó, Szeben, Hunyad, Arad, Szilágy, Szatmár megyékben. A fiatal kántortanítók közel fele szórványvidéken tanít.

A négyszázoldalas könyv külön-külön foglalkozik az első és a második évtized eseményeivel, Dr. Barabás László tollából; továbbá ünnepi istentiszteleti tanévnnyitó és ballagási beszédek (a szerzők: Dr. Csiha Kálmán, Fülöp G. Dénes, Tőkés Elek, Nagy László, Dr. Nagy István, Dr. Pap Géza, Dr. Bustya Dezső, Dr. Szócs Ferenc, Ötvös József), valamint sajtótudósítások, méltatások sorjázna. A *Tanítóképzés* és a *Kántori szolgálat* című tömbök taglalják a szakmai kérdéseket, Dr. Szenczi Árpád, Mester Mihály, Piet Boot, Dr. Gasparics Gyula, Dr. Pletl Rita, Makkai Kinga, illetve Dr. Benkő András, Ferencz István, Dr. Csíky Csaba, Dr. Péter Éva, Dr. Bögözi Molnár Erzsébet Tünde szerzőségével. A harmadik fejezet a *Faluról falura, templomtól templomig, lélektől lélekig (Néprajzi táborok, 1993–2005)* címet viseli, és a nyári egyházzolgálati és népismereti táborok, tanulmányutak, a szórványokban tett látogatások tapasztalatait, élménybeszámolóit tömöríti. A kiadvány dokumentáris értékét növeli a *Vivat academia, vivant professores* cím alatt olvasható negyedik rész, a főiskola tanári névsoraival 1990–2000, és 2000–2010 között, illetve a 20. évfordulón, tanári kislexikonnal. Következik az *Évfolyamok, csoportképek, vallomások* című összeállítás a főiskola eddigi végzettjeinek, valamint a jelenlegi diákok névsoraival, majd a pontos statisztika: összesített létszám a végzett kántortanítókról, s végül a főiskolán készült szakdolgozatok tematika szerinti jegyzéke. Közben pedig szemünket gyönyörködteti a sok, zömmel színes fotó, a két évtized hálaadó, emelkedett hangulatú történéseinek megannyi értékes képi dokumentuma.

Bölöni Domokos